TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT** **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2023/QĐST-DS	*Buôn Ma Thuột, ngày 11 tháng 01 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Thanh Tùng.

Thư ký phiên họp: Bà Bùi Thị Sim - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp: Ông Y Lương Byă - Kiểm sát viên.

Ngày 11/01/2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 61/2022/TLST-DS ngày 21/12/2022, về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2023/QĐST-DS ngày 04/01/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

- Ông Nguyễn Thế K, sinh năm 1942 (vắng mặt – có đơn đề nghị mở phiên họp vắng mặt).

Địa chỉ: Số nhà A, đường Đ, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Lê Thị D, sinh năm 1952 (Tòa án không triệu tập).

Địa chỉ: Số nhà A, đường Đ, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Lê Thị D là vợ của ông Nguyễn Thế K. Từ khi được sinh ra cho đến tháng 02/2022 bà D sinh hoạt, phát triển bình thường. Tới tháng 03/2022, sau khi bị tai biến mạch máu não, bà Lê Thị D không có khả năng lao động, không có khả năng nhận thức, mọi sinh hoạt cá nhân phải có sự hỗ trợ của người thân. Do vậy, để đảm bảo quyền lợi trong các giao dịch dân sự, ông Nguyễn Thế K yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị D mất năng lực hành vi dân sự.

Sau khi thụ lý việc dân sự, theo yêu cầu của ông Nguyễn Thế K, ngày 21/12/2022 Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 30/2022/QĐ-TA, trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực T thực hiện giám định tình trạng sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự

của bà Lê Thị D. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 282/KLGĐ ngày 28/12/2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực T kết luận đối với bà Lê Thị D:

"*1.1. Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh mất trí trong bệnh mạch máu (F01.1-ICD10).*

1.2. Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi".

Quá trình giải quyết việc dân sự, ông Nguyễn Thế K giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị D mất năng lực hành vi dân sự để thuận tiện cho việc chăm sóc và giải quyết các vấn đề dân sự khác liên quan đến quyền lợi của bà Lê Thị D.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột nhận định: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký và đương sự chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thế K, tuyên bố bà Lê Thị D mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

"*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*" thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 Bộ luật tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu là bà Lê Thị D hiện cư trú tại số nhà A, đường Đ, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk nên yêu cầu thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của đương sự, nhận thấy:

Từ khi được sinh ra cho đến tháng 02/2022 bà Lê Thị D sinh hoạt, phát triển bình thường. Đến tháng 03/2022, sau khi bị tai biến mạch máu não, bà Lê Thị D không có khả năng lao động, không có khả năng nhận thức, mọi sinh hoạt cá nhân phải có sự hỗ trợ của người thân. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 282/KLGĐ ngày 28/12/2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực T kết luận đối với bà Lê Thị D:

"*1.1. Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh mất trí trong bệnh mạch máu (F01.1-ICD10).*

1.2. Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi".

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự: "*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi*

dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".

Do đó, việc ông Nguyễn Thế K yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị D mất năng lực hành vi dân sự cũng như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp là có căn cứ nên Tòa án chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định, lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Về chi phí giám định: Ông Nguyễn Thế K tự nguyện chịu chi phí giám định.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thế K là người cao tuổi, có đơn xin miễn tạm ứng lệ phí, lệ phí nên cần chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22, Điều 49; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Thế K.

Tuyên bố bà Lê Thị D, sinh ngày 02/9/1952, trú tại số nhà A, đường Đ, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí giám định, lệ phí giải quyết việc dân sự:

- Chi phí giám định: Ông Nguyễn Thế K tự nguyện chịu toàn bộ chi phí giám định (ông Nguyễn Thế K đã thanh toán số tiền này cho Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực T).

- Lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thế K là người cao tuổi, có đơn xin miễn tạm ứng lệ phí, lệ phí dân sự sơ thẩm nên không phải nộp.

3. Quyền kháng cáo: Ông Nguyễn Thế K có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định giải quyết việc dân sự.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND Tp BMT;
- Chi cục THADS Tp B;
- Đương sự;
- UBND phường T.
- Lưu: HS.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Nguyễn Thanh Tùng